

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Евдокия Михайлова Станева
Институт по почвознание, агротехнологии и защита на растенията „Н.
Пушкарров”, София

на материалите, представени за участие в конкурса за академична длъжност доцент в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита - научна специалност Растителна защита – Ентомология по дисциплина Неприятелите по културните растения

В конкурса за академична длъжност „доцент”, обявен в ДВ бр. 58/26.07.2016 г. и в сайта на ЛТУ, София, за нуждите на катедра Растителна защита при Агрономическия факултет като единствен кандидат се явява гл. ас. д-р Катя Георгиева Тренчева от същата катедра.

Становището е изготвено на основание решение на научно жури от 7.10.2016 г., определено със заповед № 587/21.09.2016 г. на Ректора на ЛТУ, съгласно изискванията за заемане на академични длъжности в ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ.

Катя Георгиева Тренчева е родена на 19.06.1975 г. в София. Завършила е Биологическия факултет при СУ „Св. Кл. Охридски” през 2000 г. като магистър по Зоология на безгръбначните животни със специализация ентомология. През периода 2001-2003 г. е редовен докторант в катедра Растителна защита при Агрономическия факултет на ЛТУ. От 2003 г. е последователно асистент (2003-2005 г.), старши асистент (2005-2007 г.) и главен асистент (от 2007 г. до момента). През 2013 г. защитава дисертация на тема: „Биекологични особености на черничевата щитоносна въшка *Pseudaulacaspis pentagona* (Hemiptera: Diaspididae) и средства за борба” и придобива образователната и научна степен доктор.

Гл. ас. К. Тренчева участва в конкурса с 32 научни публикации. Съавтор е на 3 монографии и 1 глава от книга. Две от публикациите са по темата на дисертационния труд; 6 са в списания с IF (общ IF 3,358), 5 – в чуждестранни и 15 в български реферирани списания, 6 в сборници от международни научни форуми. Автор е на Ръководство по Ентомология (обща част).

Една от публикациите е самостоятелна, 9 са с един, 8 - с двама и 14 - с трима и повече съавтори. Единадесет от публикациите са на български, а останалите 21 - на английски език. Впечатление прави отличното използване на английски език и на специалната научна терминология, което наред с високата стойност на представения материал позволява ползването на публикациите от голям брой изследователи от чужбина. Всички публикации на кандидата по тематика отговарят на научната специалност на обявения конкурс. Част от тях са с чуждестранни съавтори,

което говори за актуалността на изследваните проблеми. Познанията и компетентността на автора го правят равностоеен изследовател в съвместните научни разработки.

Представен е списък със 74 бр. цитирания, 28 от които в списания с IF (общ IF 28,682), 39 в реферирани списания (33 чуждестранни и 6 български) и 7 цитирания в списания и сборници от научни форуми.

През периода 2000-2016 г. гл. ас. К. Тренчева е участвала в 13 научни форума в чужбина с 1 доклад и 19 постера и в 13 научни форума у нас, на които са представени 12 доклада и 5 постера. Участвала е в 2 международни научни проекта, 4 проекта, финансирани от МОН – 3 от тях за двустранно сътрудничество с Китай (ръководител), Румъния и Гърция и 1 проект, финансиран от ЛТУ. Участник е в международната научна мрежа COST FP 1002 (Pathway Evaluation & Pest Risk Management in Transport (PERMIT)) и е член на управителния комитет. Била е в редакционната колегия на сп. Acta Zoologica Bulgarica – XIII World International Symposium of Scale Insect. Изнесените данни показват, че кандидатът умее да ръководи и работи в колектив, да участва активно в научно-изследователската работа, да обобщава получените резултати и да ги популяризира в научни списания и форуми. Гл. ас. К. Тренчева е участвала в организирането на национални и международни научни форуми.

Гл. ас. К. Тренчева има над 10 годишен преподавателски опит със студенти от специалност Растителна защита. От 2013 г. извежда упражнения по обща ентомология, земеделска ентомология, практикум по насекомни непирятели, непирятели по културните растения, битови и складови непирятели. От 2016 г. води лекционен курс по обща ентомология - 90 ч. и непирятели по културните растения - 84 ч. Под нейно ръководство успешно са защитени 3 бакалавърски и 3 магистърски дипломни работи. Гл. ас. К. Тренчева е била член на 2 комисии по акредитация на специалност Растителна защита при АФ. Участвала е в създаване на бакалавърска специалност Растителна защита и на учебна лаборатория по ентомология. За високи постижения в научно-изследователската си работа гл. ас. К. Тренчева нееднократно е награждавана от ръководството на ЛТУ и от Българската асоциация по растителна защита - 2015 г.

Научно-изследователската работа на кандидата е в областта на ентомологията и обхваща проучвания върху местни и чуждоземни щитоносни въшки по декоративни растения и дъб, вредни и полезни насекоми по лечебните растения, складови непирятели, изследвания на микрофлората на някои чуждоземни непирятели и др. Резултатите от изследванията съдържат оригинални научни и научно-приложни приноси:

- Установени са 8 нови вида за фауната на България и са описани морфологичните им особености - *Eriococcus melnikensis* Hodgson & Trencheva, *Harmonia axyridis* Pallas, *Prociphilus fraxinifolii* Riley, *Epidiaspis gennadii* Leonardi, *Asterodiaspis repugnans* Russel, *Metcalfa pruinosa* Say, *Pseudodendrothrips mori* Nawa и *Aulacaspis yasumatsui* Takagi.

- Извършена е инвентаризация на чуждоземните насекоми в България, Македония и Албания и е изготвен списък на видовете. Изготвени са досиета на 29 неприятеля (разпространени или потенциално опасни за района), включващи таксономия, морфология, биекологически особености, значение и средства за контрол. Информацията е включена в европейската база данни DAISIE.

- Направена е инвентаризация на щитоносните въшки в България и е изготвен аотиран списък на видовете и техните гостоприемници.

- Проучени са щитоносните въшки по декоративните растения в България и Китай.

- Проучен е видовия състав, морфологичните особености и разпространението на щитоносните въшки по дъба в България и Гърция.

- Изготвен е аотиран списък на неприятелите по складираните продукти и материали, съобщени през периода 1891-2011 г.

- Проучени са неприятелите по лечебните растения в България и е изготвен списък, включващ 1849 насекомни вида по 424 растения.

- Изследвана е микрофлората на бразилската хлебарка, картофения молец и 5 щитоносни въшки и е установено, че голяма част от микроорганизмите могат да причинят заболявания по растенията, животните и човека.

- Установено е, че бактерията *Pseudomonas diminuta*, изолирана от щитоносната въшка *Icerya purchasi*, има способност да разгражда органофосфорни инсектициди, което затруднява борбата срещу нея.

Научно-изследователската работа представя автора като изграден изследовател със стремеж за научно дирене, с добра теоретична подготовка, способност да анализира и обобщава резултатите и да прави изводи с научен и научно - приложен характер.

Заклучение

Документите на кандидата отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ.

Кандидатът се представя със значителна по обем научна продукция, надвишаваща критериите за академичната длъжност.

След запознаване с представените в конкурса материали и научните трудове, оценявайки тяхната значимост, научните и научно-приложните приноси и имайки предвид личните качества на кандидата – ерудиция, амбициозност, целенасоченост в научно-изследователската работа и не на последно място учебно-педагогическата, организационната и обществената й дейност, оценявам положително кандидатурата.

Препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително, а на почитаемия Факултетен съвет на АФ при ЛТУ да изберат **гл. ас. Катя Георгиева Тренчева на академична длъжност доцент по професионално направление 6.2. Растителна защита - научна специалност Растителна защита - Ентомология.**

10.11.2016 г.
София

Член на научното жури ...
(доц. д-р Е. Станева)